

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۶-۷۱۱۱

چاپ اول

۱۳۹۲

INSO

7111-6

1st. Edition
2014

شناسه‌هایی برای معرفی اسامی زبان‌ها -
قسمت ۶: شناسه‌های چهار حرفی برای
پوشش جامع گونه‌های زبانی

**Codes for the Representation of Names of
Languages-Part 6: Alpha-4 Code for
Comprehensive Coverage of Language
Variants**

ICS:01.140.20

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادهای در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفت های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آن ها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاها، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

« شناسه‌هایی برای معرفی اسامی زبان‌ها - قسمت ۶: شناسه‌های چهار حرفی برای پوشش جامع

گونه‌های زبانی »

رئیس:

کردرستمی، سعیده

(کارشناسی ارشد آموزش زبان انگلیسی)

سمت و یا نمایندگی

دبیر زبان انگلیسی شهرستان سمنان

دبیر:

تهرانی شاد، فاطمه

(کارشناسی مترجمی زبان انگلیسی)

کارشناس اداره کل استاندارد گلستان

اعضا: (به ترتیب حروف الفبا)

احمدی، منصوره

(کارشناسی زمین شناسی)

مدیر کنترل کیفیت شرکت بنیاد بتن کاسپین و

مترجم زبان انگلیسی

برزگر، هاجر

(کارشناسی زمین شناسی)

مدیرکنترل کیفیت اتحادیه شن و ماسه استان گلستان

و مترجم زبان انگلیسی

جعفری ایوری، سیدعلی

(مهندسی عمران)

کارشناس مسئول آزمایشگاه برق، مکانیک و ساختمان

اداره کل استاندارد گلستان - ویراستار

ربیع نژاد، علی

(کارشناسی آمار)

مسئول حراست اداره کل استاندارد گلستان

صابری، سمیه

(کارشناسی ارشد مشاوره)

مدرس دانشگاه آزاد اسلامی واحد آزادشهر

و کارشناس ادبیات انگلیسی

عالیشاهی، حمیدرضا

(کارشناسی فیزیک)

رئیس اداره استانداردسازی، آموزش و ترویج استاندارد

اداره کل استاندارد گلستان

علیرضایی، سامره

گران (کارشناسی مترجمی زبان انگلیسی)

مدرس زبان انگلیسی دوره ابتدایی شهرستان

معاون ارزیابی انطباق
اداره کل استاندارد گلستان

فرمانی، محمود
(کارشناسی ارشد مدیریت دولتی)

کارشناس شرکت توزیع نیروی برق استان گلستان
و مترجم زبان انگلیسی

نونهال، امین
(مهندسی برق)

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ب	آشنایی با سازمان ملی استاندارد
ج	کمیسیون فنی تدوین استاندارد
و	پیش‌گفتار
ز	مقدمه
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۲ مراجع الزامی
۲	۳ اصطلاحات و تعاریف
۲	۳-۱ اصطلاحات مربوط به شناسه‌های چهارحرفی زبان
۴	۳-۲ اصطلاحات مربوط به زبان و گونه‌های زبانی
۴	۴ شناسانه زبان چهارحرفی
۴	۴-۱ شکل شناسانه زبان چهارحرفی
۵	۴-۲ ترکیب شناسانه‌های زبان چهارحرفی
۶	۴-۳ استفاده از شناسه‌های زبان در مجموعه استانداردهای iso 639
۶	۵ زبان و گونه‌های زبانی
۶	۵-۱ معیارهای شناسایی گونه‌های مختلف زبان
۷	۵-۲ شناسایی زبان
۷	۵-۳ شناسایی گونه‌های زبان محاوره‌ای
۷	۵-۴ شناسایی گونه‌های زبان نوشتاری
۸	۵-۵ شناسایی حرف‌نویسی
۸	۶ ساختار
۸	۶-۱ الگو
۹	۶-۲ طبقه‌بندی اطلاعات مورد استفاده در این الگو
۱۲	۷ شناسه‌گذاری گسترده و ثبت آمار
۱۳	۸ تعیین شناسه
۱۴	پیوست الف (اطلاعاتی) مثال
۱۶	پیوست ب (اطلاعاتی) عملیات مرجع ثبت و کمیته مشترک مشورتی برای مجموعه استانداردهای ISO 639
۱۰	جدول یک- توصیف‌کننده‌ها

پیش‌گفتار

استاندارد " شناسه‌هایی برای معرفی اسامی زبان‌ها- قسمت ۶: شناسه‌های چهار حرفی برای پوشش جامع گونه‌های زبانی " که پیش‌نویس آن در کمیسیون‌های مربوط توسط سازمان ملی استاندارد ایران تهیه و تدوین شده و در یکصد و سی و سومین اجلاس کمیته ملی استاندارد اسناد و تجهیزات اداری و آموزشی مورخ ۹۲/۱۲/۲۰ مورد تصویب قرار گرفته است. اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات سازمان ملی استاندارد ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود. برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در مواقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

منبع و مآخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

ISO 639-6: 2009 Codes for the Representaion of Languages-Part 6: Alpha-4 Code for Comprehensive Coverage of Language Variants

مقدمه :

در میان منابع وابسته به زبان جایی که استفاده به کارگیری مجدد و تبادل اطلاعات از نظر صنعت و دانشگاه از اهمیت یکسانی برخوردار باشد، توانایی ثبت کامل داده‌ها در داخل یک منبع، مهم تلقی می‌شود. یکی از عناصر مهم این منابع، خود زبان‌ها هستند. بنابراین شناسایی دقیق و درست زبان مبدا با هدف قابلیت همکاری و کیفیت محتوای اطلاعات مهم است. نظر به به اهمیت بالای مجموعه استانداردهای ISO 639، این بخش نیز با قابلیت افزایش دقت و صحت همراه است و به‌طور ویژه به شناسایی و مستندسازی گونه‌های زبان می‌پردازد. بخش‌های دیگر تعریف زبان، خانواده‌های زبان و گروه‌های زبانی را ارائه می‌دهند و اصول کلی را برای اداره و توسعه شناسه‌ها در نظر می‌گیرند.

اصطلاحات و تعاریف در این بخش، با استاندارد ISO 639-3 مطابقت دارند. .

این بخش شناسانه‌های زبان چهارحرفی و نام زبان‌های مرجع منحصر به فردی را که تشکیل‌دهنده عنصر شناسه زبانی برای گونه‌های زبان می‌باشد ارائه می‌دهد. همچنین یک چارچوب سلسله مراتبی را ایجاد می‌کند که امکان رابطه بین گونه‌های زبان، خانواده‌های زبان و گروه‌های زبان را فراهم می‌آورد.

شناسانه‌های چهارحرفی زبان واسامی زبان‌های مرجع، که براساس این بخش استاندارد شده‌اند هر دو مکمل و هماهنگ با شناسه‌های دو حرفی و سه حرفی در بخش‌های دیگر می‌باشند.

این مجموعه استانداردها ابزار منسجمی برای شناسایی کلیه زبان‌ها اعم از عمومی یا خاص فراهم می‌کنند. این بخش به هدف تسهیل انتقال یکپارچه بین این استانداردها کمک می‌کند به طوری که ضمن ارائه فرایندی مستقل برای توسعه و بسط بیشتر، به کاربران این امکان را می‌دهد که به راحتی قادر به ترکیب و استفاده از شناسانه‌های زبان برای گونه‌های زبان، کلان‌زبان‌ها، گروه‌های زبان و خانواده‌های زبانی باشند.

شناسانه‌های زبان چهارحرفی واسامی زبان‌های مرجع برای استفاده در طیف گسترده‌ای از برنامه‌های کاربردی، از جمله اصطلاحات و واژه نگاری، اطلاعات و اسناد (به عنوان مثال برای آموزش و پرورش ، بایگانی و فرآیندهای بایگانی و بازیابی، خدمات اطلاع‌رسانی، میراث فرهنگی و "پیوند شکاف دیجیتالی") ، زبان‌شناسی و فن‌آوری اطلاعات (موتورهای جستجو) ارائه می‌شوند .

تمام شناسه‌های زبان فهرست‌های باز هستند که می‌توانند با توجه به روش ثبت نام در هر استاندارد، توسعه یافته و اصلاح شوند. روش ثبت و نگهداری این استاندارد، از استاندارد ملی ایران به شماره ۶-۱۱۱۷۹ اتخاذ شده است.

مجموعه استانداردهای ISO 639 ، با عنوان کلی «شناسه‌هایی برای معرفی اسامی زبان‌ها» از قسمت‌های زیر تشکیل شده است :

- قسمت ۱ : شناسه‌های دو حرفی
- قسمت ۲ : شناسه‌های سه حرفی
- قسمت ۳ : شناسه‌های سه حرفی برای پوشش جامع زبان‌ها
- قسمت ۴ : اصول کلی شناسه‌گذاری برای معرفی اسامی زبان‌ها و نهادهای مرتبط و راهنمای کاربرد
- قسمت ۵ : شناسه‌های سه حرفی برای گروه‌ها و خانواده‌های زبانی
- قسمت ۶ : شناسه‌های چهار حرفی برای پوشش جامع گونه‌های زبانی

شناسه‌هایی برای معرفی اسامی زبان‌ها - قسمت ۶: شناسه‌های چهار حرفی برای

پوشش جامع گونه‌های زبانی

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد تعیین روشی برای شناخت شناسانه‌های چهار حرفی زبان (شناسه‌های چهار حرفی) و اسامی مرجع برای گونه‌های زبان است و چارچوب سلسله مراتبی را برای ارتباط دادن آن‌ها به زبان‌ها، خانواده‌های زبان و گروه‌های زبان ارائه می‌دهد. شناسانه‌های چهار حرفی زبان برای استفاده در کاربردهای گسترده‌ای، به ویژه در نظام‌های رایانه‌ای، که در آن یک نیاز بالقوه برای پوشش کل محدوده زبان، خانواده و گروه زبان و همچنین گونه‌های زبانی مشخص وجود دارد، ایجاد شده‌اند. شناسانه‌های چهار حرفی زبان می‌تواند از تعدد گونه‌های زبانی شناخته شده پشتیبانی کند و با هر پیشرفتی در آینده هماهنگ شود.

این استاندارد یک چارچوب سلسله مراتبی فراهم می‌کند، که هماهنگی با دیگر شناسه‌ها را که شامل پوشش جامعی از گونه‌های زبانی از جمله زبان‌های زنده، زبان‌های منسوخ، باستانی و مصنوعی، چه بزرگ و چه کوچک می‌شود را براساس روابط زبان‌شناسی و یا زبان‌شناسی محیطی، تسهیل می‌کند. در نتیجه، این بخش برای تعداد بسیار زیادی از زبان‌ها و گونه‌های زبانی کاربرد دارد و برای ثبت زبان‌هایی که ویژه استفاده ماشین‌ها طراحی شده‌اند، مانند زبان‌های برنامه نویسی رایانه و زبان‌های بازسازی شده کاربرد ندارد.

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی به آن‌ها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد ملی ایران محسوب می‌شود. در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه‌ها و تجدیدنظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آن‌ها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدیدنظر و اصلاحیه‌های بعدی آن‌ها مورد نظر است. استفاده از مراجع الزامی زیر برای این استاندارد الزامی است:

۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱-۱۱۷۹: سال ۱۳۸۸، فناوری اطلاعات - جایگاه‌های ثبت فراداده (MDR) -

قسمت اول: چارچوب کاری

۲-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۲-۱۱۷۹: سال ۱۳۸۸، فناوری اطلاعات - جایگاه‌های ثبت فراداده (MDR) -

قسمت دوم: دسته‌بندی

۳-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۴-۱۱۷۹: سال ۱۳۸۸، فناوری اطلاعات - جایگاه‌های ثبت فراداده (MDR) -

قسمت چهارم: صورت بندی تعاریف داده

۴-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۵-۱۱۱۷۹: سال ۱۳۸۸، فناوری اطلاعات- جایگاه‌های ثبت فراداده (MDR)-
قسمت پنجم: اصول نام‌گذاری و شناسانه‌گذاری
۵-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۶-۱۱۱۷۹: سال ۱۳۸۸، فناوری اطلاعات- جایگاه‌های ثبت فراداده- قسمت
ششم: ثبت

2-6 ISO 639-1: 2002, Codes for the representation of names of languages — Part 1: Alpha-2 code

2-7 ISO 639-2: 1998, Codes for the representation of names of languages — Part 2: Alpha-3 code

2-8 ISO 639-4 : 2010' Codes for the Representation of Languages-Part4: General Principles of Coding of the Representation of Languages and Related Entities, and Application Guidelines

2-9 ISO/IEC 11179-3: 2003, Information technology — Metadata registries (MDR) — Part 3: Registry metamodel and basic attributes

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد، علاوه بر اصطلاحات و تعاریف تعیین شده در استاندارد ISO 639-4، اصطلاحات و تعاریف زیر نیز به کار می‌رود:

۳-۱ اصطلاحات مربوط به شناسه‌های چهارحرفی زبان

۳-۱-۱

شناسه

داده‌های تغییر شکل یافته یا ارائه شده در شکل‌های مختلف بر اساس مجموعه قوانین از پیش تعیین شده، هستند.

۳-۱-۲

عنصرشناسه

موارد مجزا در یک جدول شناسه هستند.

۳-۱-۳

شناسانه زبان

نماد زبان

زنجیره منحصر به فردی از سه یا چهار حرف که بیانگر گونه زبانی (به بند ۳-۲-۲ مراجعه شود) می‌باشد.

یادآوری - در این بخش، شناسانه‌های سه حرفی زبان از سایر بخش‌ها گرفته شده‌اند، درحالی‌که شناسانه‌های چهارحرفی از انواع نهادهای زبان‌شناسی در هیچ یک از بخش‌های دیگر دیده نمی‌شوند.

۴-۱-۳

نام مرجع

اسم

وجه تسمیه

اصطلاح زبانی برای مشخص کردن یک مفهوم مجزا می‌باشد.

یادآوری ۱ - در این بخش، نام مرجع برای نام‌گذاری یک گونه زبانی استفاده می‌شود.

یادآوری ۲ - نام مرجع ممکن است در هر یک از زبان‌های مطرح شده به عنوان گونه زبانی شناخته شود .

یادآوری ۳ - از استاندارد ISO 639-3 ، بند ۳-۴ اقتباس شده است .

۵-۱-۳

عنصرشناسه زبان

زبان یا گونه زبانی در یک جدول شناسه شامل دسته‌ای از داده‌ها که با توجه به قوانین، به اشکال مختلف تبدیل یا به نمایش در می‌آیند.

یادآوری ۱ - عنصر شناسه زبان در این بخش شامل یک شناسانه چهارحرفی و نام مرجع برای گونه‌های زبان می‌باشد.

یادآوری ۲ - پایگاه داده در این بخش شامل شناسانه‌های زبان سه حرفی و نام‌های مرجع خود است. این‌ها بخشی از مجموعه استانداردهای ISO 639 نمی‌باشند، بلکه اطلاعاتی در ارتباط با سلسله مراتب گونه‌های زبانی، زبان، خانواده و گروه‌های زبان فراهم می‌کنند.

۲-۳ اصطلاحات مربوط به زبان و گونه‌های زبانی

۱-۲-۳

زبان

استفاده نظام‌مند از صداها، حروف، نمادها یا نشانه‌ها برای بیان یا انتقال معنا یا یک پیام میان انسان‌ها است.

۲-۲-۳

گونه زبان

یک زبان مجزا که احتمالاً شناخته شده و معرفی گردیده است.

۳-۲-۳

تنوع زبانی

تفاوت در ویژگی‌های زبان‌های مجزا است.

۴-۲-۳

زبان مجزا

زبانی که به وضوح از سایر زبان‌ها متمایز است.

۵-۲-۳

مستندسازی زبان

اطلاعاتی مربوط به شناسایی یک زبان است.

۴ شناسانه زبان چهارحرفی

۱-۴ شکل شناسانه زبان چهارحرفی

شناسانه‌های زبانی در این بخش از ۲۶ حرف کوچک الفبای لاتین که در ذیل اشاره شده تشکیل شده‌اند:

a-b-c-d-e-f-g-h-i-j-k-l-m-n-o-p-q-r-s-t-u-v-w-x-y-z

و هیچ علامت تفکیکی یا نشان توصیفی میان آن‌ها به کار نمی‌رود.

شناسانه‌های زبان چهارحرفی تنها به عنوان ابزاری منحصر به فرد که نشان‌دهنده گونه‌های مختلف زبانی می‌باشند به کار گرفته می‌شوند.

در این استاندارد، نام مرجع برای استفاده در یک بایگانی فراداده در نظر گرفته شده است. این نام مرجع اشاره به نام‌های زبان دارد که بدان وسیله شناسایی می‌شود، این موضوع نباید به این معنا باشد که یک نام که از هر زبان خاص در نظر گرفته می‌شود نام برتر (ارجح) است.

تا آنجا که ممکن است، یک شناسانه زبان چهارحرفی با همان حرف نام مرجع مربوطه آغاز می‌شود و شامل یک حرف یا بیشتر از اسامی مرجع است. شناسانه‌های زبان چهارحرفی که شبیه نام مرجع هستند، در همه موارد دیده نمی‌شوند. هیچ شناسانه زبان چهارحرفی نباید شکل نام مرجع چهارحرفی زبان‌های دیگر را داشته باشند.

برای حفظ تداوم و ثبات، این شناسانه‌ها نباید تغییر یابد و یا با یک هدف متفاوت مورد استفاده مجدد قرار گیرد.

طبق استاندارد ملی ۶-۱۱۱۷۹، هنگامی که یک شناسانه زبان کنار گذاشته شده و یا جایگزین می‌شود، باید در بایگانی این بخش برای هماهنگی بعدی باقی بماند.

هنگام ترجمه این استاندارد بین‌المللی به زبان‌هایی که با استفاده از رسم‌الخط‌های غیرلاتین نوشته می‌شود، شناسانه‌های زبان چهارحرفی باید با استفاده از الفبای لاتین با توجه به اصول این استاندارد ارائه شوند.

شناسانه زبان چهارحرفی و نام زبان مرجع، باید مستقل از زبان در نظر گرفته شوند. دانش ما از زبان‌ها و گونه‌های زبانی هرگز کامل نمی‌باشد. زمانی که یک گونه زبانی از گونه‌های زبانی که قبلاً شناخته شده متفاوت است، نام‌های زبان مرجع و شناسانه‌های زبان چهارحرفی می‌تواند اضافه شود. قبل از اینکه عنصر زبانی جدید پذیرفته شود، ضروری است که با معیارهای خاص مطابقت داشته باشد. این شرایط بر اساس مجموعه استانداردهای ملی ایران شماره ۱۱۱۷۹، فراهم و ثبت شده است. در تخصیص عناصر زبان‌های موجود می‌توان تجدید نظر نمود. نام مرجع موجود نیز می‌تواند تجدید نظر شود. علاوه بر این، وقتی که مشخص شود که عناصر زبان‌های موجود دیگر قابل استفاده نیستند باید کنار گذاشته شده و یا جایگزین شوند. هنگام ایجاد تغییرات، عناصر زبان‌های باقی‌مانده نباید تحت تأثیر قرار گیرند.

۴-۲ ترکیب شناسانه‌های زبان چهارحرفی

گونه‌های مختلف زبانی (به عنوان مثال زبان‌های زنده، زبان‌های باستانی، زبان‌های مصنوعی) ممکن است با یک شناسانه زبان چهارحرفی در انواع حالت‌های ارتباطی از جمله سبک‌های نوشتاری، گفتاری و یا حالت‌های نشانه‌ای ارائه شود. این فهرست از حالت‌های ارتباطی، جامع نیست و می‌تواند در طول زمان افزوده شود. جدول الف-۱ جزئیات بیشتری را ارائه می‌دهد.

شناسانه‌های زبان چهارحرفی مرتبط با عناصر شناسه ارائه شده در سایر قسمت‌های استاندارد ISO 639 هستند.

۴-۳ استفاده از شناسه‌های زبان در مجموعه استانداردهای ISO 639

هدف از این مجموعه استاندارد، ارائه مجموعه‌ای هماهنگ از شناسانه‌های زبان برای گونه‌های زبانی، خانواده و گروه‌های زبان می‌باشد. تمام قسمت‌های این مجموعه باید برای تعیین کاربردی‌ترین شناسه زبانی در نظر گرفته شود و شناسانه‌های زبان می‌توانند با توجه به کاربرد به ترتیب دوحرفی، سه حرفی و یا چهارحرفی اعمال شوند. پیوستگی بین شناسانه‌های چهارحرفی و سه حرفی و بین شناسانه‌های سه حرفی و دوحرفی ارائه شده قابلیت همکاری بین این بخش‌ها را تسهیل می‌کند، اگرچه هربخشی می‌تواند به تنهایی استفاده شود. هیچ شناسانه زبان چهارحرفی نباید به عناصر شناسه زبان که برای معرفی شناسانه‌های سه حرفی در سایر بخش‌ها ارائه شده‌اند اختصاص یابد.

۵ زبان و گونه‌های زبانی

۵-۱ معیارهای شناسایی گونه‌های مختلف زبان

حتی یک تعریف از زبان وجود ندارد که همه با آن موافق باشند و برای همه اهداف مناسب باشد. بنابراین اغلب میان کاربران یک زبان و متخصصان زبان‌شناسی اختلاف نظر وجود دارد. همچنان که میان دو لهجه مختلف از یک زبان و یا میان دو زبان مجزا نیز تفاوت‌هایی وجود دارد. در این مجموعه استاندارد، اینکه دو گونه به عنوان دو زبان یکسان یا متفاوت در نظر گرفته شوند، به عوامل متعددی شامل تشابه زبانی، قابلیت فهم، ادبیات رایج، نظرمتکلمان در خصوص رابطه بین زبان و هویت و دیگر عوامل بستگی دارد. این موارد همچنین می‌توانند از طریق دیدگاه‌های حاضر و نگرش‌های محلی در مورد رابطه بین زبان و هویت‌های قومی و یا رابطه بین زبان و تعصبات مذهبی گویش‌ور تحت تاثیر قرار گیرند. چنین قضاوت‌هایی با توجه به عدم امکان تعریف دقیقی از تشابه زبانی و یا درک متقابل و همچنین فشارهای سیاسی نمی‌تواند همیشه مطلق باشد.

دیگر معیارهای اساسی در ذیل آمده است:

الف - اگر سخنگویان یک گونه زبانی درک ذاتی از گونه دیگر در سطح کارکردی داشته باشند، دو گونه مرتبط به عنوان گونه‌هایی از یک زبان مشابه در نظر گرفته می‌شوند. یعنی اینکه می‌توانند بر اساس دانش گونه زبانی‌شان بدون نیاز به یادگیری گونه دیگر درک درستی از آن داشته باشند.

ب - در مواردی که درک گفتاری بین گونه‌های زبان کم باشد، وجود یک ادبیات مشترک یا یک هویت زبانی - قومی مشترک با یک گونه مرکزی که قابل فهم برای هر دو طرف باشد می‌تواند به عنوان یک شاخص قوی در نظر گرفته شود که البته در این حالت باید گونه‌های زبان‌های مشابه نیز مورد توجه قرار گیرند.

پ- در مواردی که گونه‌های زبانی قابل فهم و برقراری ارتباط باشد، هویت‌های زبانی - قومی مجزا از هم که به خوبی شکل گرفته باشند، به عنوان یک شاخص قوی مورد توجه قرار می‌گیرند که البته در این حالت باید گونه‌های زبان‌های متفاوت نیز در نظر گرفته شوند.

احتمالاً برخی تمایزهایی که بر پایه همین اصول بنا شده‌اند مورد پسند تعدادی از کاربران یا پاسخگوی بعضی از خواسته‌ها نیستند. با این حال به نظر می‌رسد که این معیارها و ضوابط اساسی توانسته‌اند بخشی از نیازها را مرتفع سازند.

۲-۵ شناسایی زبان

برای اهداف بین‌المللی، گروهی از زبان‌های شناخته شده (یا واحدهای زبانی)، همان‌طور که در مجموعه شناسه‌ها، به رسمیت شناخته شده، باید شناسایی و به عنوان زبان‌های موجود در این بخش نشان داده شوند. هرگونه شناسایی یا شناسایی مجدد موارد لاینحل به کمیته مشورتی مشترک ارجاع داده خواهد داشت.

۳-۵ شناسایی گونه‌های زبان محاوره‌ای

استفاده از شناسانه‌های زبان چهارحرفی برای گونه‌های زبان‌های محاوره‌ای در هر زبان می‌تواند قابل اجرا باشد، که نه تنها شامل گونه‌های زبان به عنوان «گوش‌ها» بلکه مولفه‌ها و یا «زیرگوش‌ها» در هرگونه زبانی است.

شناسایی گونه‌های مختلف زبان در یک زبان حتی مشکل‌تر از شناسایی خود «زبان» می‌باشد. برای اهداف عملی، فرض بر این است که حد و مرز بین گونه‌های زبانی هم‌جوار و مولفه‌های زبانی محاوره‌ای وجود داشته باشد، اگرچه اغلب انتقال تدریجی در میان آنها وجود دارد (در تلفظ، لغات و یا واژگان). ملموس‌ترین مرزها در میان گونه‌های زبانی واجزای سازنده زبان‌های محاوره‌ای مجزا، جغرافیایی یا قومی، که به طور ویژه در ارتفاعات مرزی، آب‌های آزاد، مناطق کم جمعیت یا بدون سکنه و یا در مناطقی که در آن دیگر زبان‌ها غالب بوده‌اند، مشخص شده است. (اگرچه ابعاد نسبی ارتفاع، فاصله و یا جمعیت می‌تواند تا حد زیادی متفاوت باشد).

۴-۵ شناسایی گونه‌های زبان نوشتاری

شناسانه‌های زبان چهارحرفی این بخش، که در گونه‌های زبان‌های نوشتاری نیز استفاده می‌شود، باید به معنی یک نظام نوشتاری، خط و مجموعه‌ای از علائم (که در آن شناخته شده است) برای استفاده در شناسایی گونه‌های زبان، املاها و نوشته‌های تاریخی باشد.

یادآوری- در حالی که گونه‌های نوشتاری زبان با شناسه‌های مشخص شده در این بخش گنجانده شده‌اند، چارچوبی را برای مباحث بیشتر در ترجمه متون شفاهی به کتبی ارائه می‌دهند.

۵-۵ شناسایی حرف نویسی

شناسانه‌های زبان چهارحرفی این بخش، که در آن عناصرشناسه برای حرف‌نویسی نیز ارائه شده است، دلالت بر حرف‌نویسی از یک زبان گفتاری و یا گونه‌زبانی دارد. طراحان این نظام ممکن است برای تعاریف بیشتر این عناصرشناسه، تعیین یک شناسه اضافی از استانداردهای مربوط به شناسه‌هایی برای معرفی اسامی و تقسیمات کشوری را مفید بدانند.

۶ ساختار

۱-۶ الگو

۱-۱-۶ کلیات

به طور کلی الگو برای شناسه‌های این بخش هماهنگ با الگوی در حال توسعه در کمیته فنی شماره ۳۷ گسترش یافته است. استانداردهای کمیته فنی مذکور به منظور استفاده محاسباتی از اصطلاحات، بر استفاده از فرامدل استاندارد ملی ۱۲۶۲۰ در ترکیب با شناسانه‌های فراداده، به عنوان مقوله دسته‌بندی داده‌ها تاکید دارد. این بخش یک الگوی خاص برای مستندسازی زبان و یک فهرست از شناسانه‌های فراداده مورد استفاده در این الگو را ارائه می‌نماید. این شناسانه‌های فراداده در استاندارد ISO 639-4 توصیف و مستند شده است.

این الگو نیز مطابق با مجموعه استانداردهای ملی ایران شماره ۱۱۱۷۹ برای ارائه روش ثبت فراداده‌های زبان به شرح زیر توسعه یافته است :

- مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۱۱۷۹-۳ ، مشخص شده

- مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۱۱۷۹-۴ ، تعریف شده

- مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۱۱۷۹-۵ ، نام‌گذاری شده

- مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۱۱۷۹-۶ ، ثبت شده.

و به طور کلی با ثبت فراداده مشخص شده در استاندارد ملی ۱۲۶۲۰ مطابقت دارد.

شناسانه‌ها و داده‌های مربوط باید با ثبت فراداده‌ها در انطباق با استاندارد ملی ۱۱۱۷۹-۶ مدیریت شوند.

۶-۱-۲ شناسایی

هرگونه زبانی باید با یک شناسانه زبان مشخص شود. این شناسانه زبان باید برای استفاده به عنوان شناسانه داده‌های منحصربه فرد^۱، در ترکیب با شناسانه نسخه‌ای^۲ و ثبت شناسانه نام مرجع^۳ برای ساخت شناسانه داده-های ثبت بین المللی^۴ در نظر گرفته شود.

۶-۱-۳ نام‌گذاری

مفاهیم «زبان» و «گونه‌های مختلف زبانی» در این الگو در ارتباط مستقیم با فرامدل استفاده می‌شود. هر عنصر شناسانه زبان باید نام‌های مرجع زبانی برای گونه‌های سازمان‌یافته بر اساس بخش‌های زبان داشته باشد. یک یا چند نام می‌تواند در یک یا چند زبان که گونه زبان را مشخص می‌کند، وجود داشته باشد. همان‌طور که در این الگو طبقه‌بندی شده است، هر عنصر شناسانه زبانی شامل یک ارتباط بین گونه زبانی و مولد آن می‌باشد. این ارتباطات پلی بین این بخش و سایر بخش‌ها در این مجموعه استاندارد ایجاد می‌کند.

۶-۱-۴ بازنمایی

شناسانه‌های زبان چهارحرفی باید به عنوان بازنمایی مطابق با استانداردهای ملی ۱۱۱۷۹ (همه بخش‌ها) در نظر گرفته شود.

۶-۱-۵ مستندسازی زبان

مستندسازی زبان باید در ثبت نیز مطابق با استانداردهای ملی ۱۱۱۷۹ (همه بخش‌ها) باشد.

۶-۲ طبقه‌بندی اطلاعات مورداستفاده در این الگو

جدول ۱ شامل توصیف کننده‌های مورد استفاده برای ثبت و شناسایی هرگونه زبانی است، که برخی از آنها برای ثبت نام ضروری می‌باشند.

ثبت فراداده برای این بخش باید توسعه یافته و نگهداری شود. هدف از این بخش، حمایت از موارد مناسب مشابهی از فراداده‌ها است که در حال حاضر وجود دارند و اگر ندارند، کمک به ایجاد توصیفات زبانی جدید مشابه نماید. ثبت فراداده شباهت‌هایی را بین موارد ثبت شده به وجود می‌آورد تا عملکرد شناسانه‌های به کار رفته در آن مورد را مشخص کند و موارد مشابه و یا یکسان تعیین شوند. تصمیم‌گیری‌های مناسب با توجه به نیاز به موارد جدید یا هماهنگ با موارد موجود باید اتخاذ شود و همراه آن، تصمیم‌گیری کامل در نظام و وضعیت شناسانه‌های زبان چهارحرفی که براساس آن ثبت شده است، صورت گیرد.

1 - Data Identifier (DI)

2 - Version Identifier (VI)

3 - Registration Authority Identifier (RAI)

4 - International Registration Data Identifier (IRDI)

این دسته بندی داده‌ها در ارائه اطلاعاتی برای شناسایی با هدف تعیین منشا و نظارت بر کیفیت گونه‌های زبانی ثبت شده کمک می‌کند. آن‌ها باید برای کمک به جلوگیری از تغییرات غیرضروری هنگامی که توصیفات در ثبت بسیار مشابه هستند، مورد استفاده قرارگیرد. توسعه ثبت فراداده ممکن است نتیجه‌ای علاوه بر دسته‌بندی داده‌ها و صلاحیت ثبت برای این بخش داشته باشد و آن، این است که می‌تواند به عنوان سندی برای ایجاد قابلیت همکاری در مجموعه استانداردهای ISO 639 و برای الحاق به استاندارد ملی ۱۶۲۰ ضروری باشد. جدول یک فرم استفاده برای جمع آوری اطلاعات از متقاضیان دور اندیش در گونه‌های جدید را نشان می‌دهد.

جدول یک - توصیف کننده ها

تقاضا برای گونه جدید	
۱. زبان	
نام مرجع	
مولد	
خانواده زبان	
روش ارتباطی	
وضعیت (استادارد، تاریخی، منسوخ،...)	
نوع سطح (متنوع، ترکیبی،...)	
جایگزین شده با	
۲. نام‌گذاری زبان	
زبان	
۳. نام	
نام زبان	
سایر نام‌های شناخته شده	
۴. نماینده	
شاخص زبان چهارحرفی	
۵. اطلاعات جغرافیایی	
مکان شناسی	
عنصر شناسه در استاندارد ISO 3166 / منطقه ملل متحد	
۶. اطلاعات زبان شناسی	
نظام نوشتاری	
دستخط (شامل عناصر شناسه‌های قابل دسترس در استاندارد ISO 15924)	
دو زبانی	

	خانواده زبان
	۷. اطلاعات زبانی
	یادداشت‌های تاریخی
	حوادث و تغییرات جدید
	تاریخ
	۸. اطلاعات میان دوره ای
	طبقه تاریخی
	طبقه بندی تاریخی
	۹. اطلاعات ثبت
	وضعیت ثبت
	منبع اطلاعاتی
	آخرین اطلاعات به روز رسانی شده
	معرفی مطرودها
	مطرود
	یادداشت‌های مهم
	۱۰. اطلاعات فرهنگی و مذهبی
	جامعه
	فرهنگ مذهبی
	۱۱. اطلاعات اجتماعی
	تعداد جمعیت
	وضعیت اجتماعی
	وضعیت حقوقی
	مشخصات گویش‌وران
	مهاجرت
	آمار سرشماری
	اطلاعات سن
	وضعیت سلامتی
	اطلاعات حمایتی (مربوط به وابستگی‌های زبانی)
	سایر اطلاعات مورد نیاز

۷ شناسه‌گذاری گسترده و ثبت آمار

قابلیت‌های کلیدی نظام سلسله مراتبی (طبقه‌بندی) در این بخش در انعطاف‌پذیری به عنوان یک شناسه مستقل هدفمند و یا به عنوان بخشی از یک نظام شناسه‌گذاری گسترده مورد استفاده قرار می‌گیرد. این بخش برای استانداردهای دیگر در این مجموعه به منظور تسهیل در شناسه‌گذاری و هماهنگی با آنچه قبلاً بوده در نظر گرفته شده است.

هنگام استفاده از اطلاعات به دست آمده از این بخش به عنوان بخشی از یک نظام شناسه‌گذاری گسترده، باید عملکرد نظام، همچنین مفهوم و الگو، برای همکاری و حفظ هماهنگی با نظام‌های دیگر توصیف شود.

شناسه‌گذاری از هر شماره‌ای از استانداردهای بین‌المللی و یا استانداردهای دیگر می‌تواند به عنوان بخشی از یک نظام شناسه‌گذاری گسترده استفاده شود، اما توصیه می‌شود، در هنگام استفاده از این بخش به عنوان بخشی از ساختار این نظام به یک روش باز و بدون ابهام به منظور تسهیل قابلیت همکاری با برنامه‌های کاربردی تا حد ممکن اشاره شود. طراحان نرم افزار به هماهنگی با آنچه قبلاً بوده و توسعه روبه جلو تشویق می‌شوند. چنین نظام‌های شناسه‌گذاری جدید را می‌توان برای استفاده در شناسه‌گذاری مناطق مختلف طراحی نمود.

دیگر استانداردها را می‌توان با شناسه طبقه‌بندی این بخش برای ایجاد نظام‌های شناسه‌گذاری ترکیب نمود. این نظام‌ها شامل :

– استاندارد ISO 3166-1

– استاندارد ISO 3166-2

– استاندارد ISO 4217

– استاندارد ISO 8601

– استاندارد ISO 15924

هستند.

باید در ایجاد نظام‌های شناسه‌گذاری گسترده مطمئن شد که روش‌های شناسه‌گذاری، شناسه‌های جدید را با هویت زبانی یکسان کپی نمایند.

این استاندارد، شامل انواع گویشی و انواع املائی است که مناسب‌ترین کاربرد آن به عنوان بخشی از یک نظام شناسه‌گذاری جدید، است.

یکی از این نظام‌های شناسه‌گذاری گسترده استاندارد شده صنعتی، در حال حاضر مورد استفاده مهندسی اینترنتی نیروی کار^۱ می‌باشد. در زمان طرح این استاندارد، گروه مهندسی اینترنتی نیروی کار، برای تسهیل این قسمت

1- Internet Engineering Task Force (IETF)

و یا قسمت سه و پنج از این مجموعه استاندارد اقدامی انجام ندادند، اما در هر صورت تهیه پیش نویس این استاندارد ضروری بود. هرچند که برای به روزرسانی آینده این گروه دور از انتظار نیست.

شناسانه‌های زبان چهارحرفی در این قسمت می‌تواند با شناسانه‌های زبان چهارحرفی که ثبت زبان‌شناسی (ثبت زبانی) را به عنوان بخشی از یک نظام شناسه‌گذاری گسترده مشخص می‌کند، توسعه یابد.

مفهوم ثبت زبانی به صورت زیر شرح داده شده است :

تنوع زبانی که به مشاغل، حرفه‌ها و یا موضوعات ثبت شده‌ای که آن را گونه زبانی می‌نامیم مربوط هستند.

به عنوان مثال، گونه زبانی حقوق، متفاوت از گونه زبانی پزشکی است که به نوبه خود متفاوت از زبان‌های مهندسی و غیره می‌باشد. گونه‌های زبانی معمولاً تنها با واژه‌های متفاوت؛ خواه با استفاده از واژه‌های خاص و خواه با استفاده از مفاهیم خاص از هم متمایز می‌شوند.

به عنوان مثال، شناسانه‌های زبان چهارحرفی و نام‌های مرجع زبان می‌تواند برای گونه‌های زبانی «مهندسی مکانیک»، «پزشکی» و «کشاورزی» ایجاد شود همانند زبان کودکان یا زبان نوشتاری یا گفتاری در یک زبان و اگر نیاز باشد به زبان خاص‌تر نیز ایجاد می‌شود. این استاندارد، یک مرکز ثبت برای شناسه‌های گسترده به معنی اختصاص دادن گونه زبانی خاص است که می‌تواند در تمام زبان‌ها، حرفه‌ها و کشورها تغییرات ایجاد کند .

۸ تعیین شناسه

اختصاص شناسانه‌های چهارحرفی باید توسط مرجع ثبت^۱ از این قسمت اجرا شود. ماموریت و مسئولیت‌های دیگر مرجع ثبت در پیوست ب مشخص شده است.

پیوست الف

(اطلاعاتی)

مثال

جدول الف ۱- نمونه‌ای از شناسه‌های چهارحرفی از نام‌های مرجع زبان و شناسانه‌های زبانی چهارحرفی و شناسانه‌های زبان مولد آنها را برای این بخش فراهم می‌آورد. در حالی که شناسانه زبان چهارحرفی برای گونه‌های زبانی که با شناسانه سه حرفی در قسمت سه از این مجموعه استاندارد مشخص شده‌اند به کار نمی‌رود، اما هر جا که مناسب باشد می‌توان از شناسانه‌های سه حرفی که در استانداردهای قبلی آمده‌اند، استفاده کرد.

جدول الف ۱- نمونه‌ای از زبان‌های بخش صحرای آفریقا

شناسانه چهار حرفی	شناسانه مولد چهار حرفی	نام زبان مرجع
scpz	nlsn	Saharan
wsnc	scpz	Western Saharan
kau	wsnc	Kanuri
bms	kau	Bilma Kanuri
bmss	bms	Bilma Kanuri spoken
fchi	bmss	Fachi
blma	bmss	Bilma
krt	kau	Tumari Kanuri
krtw	krt	Tumari Kanuri written
krta	krtw	Tumari Kanuri written Ajami script
krts	krt	Tumari Kanuri spoken
kby	kau	Manga Kanuri
kbyw	kby	Manga Kanuri written
kbya	kbyw	Manga Kanuri written Arab script
kbys	kby	Manga Kanuri spoken
mngn	kbys	Manga-N
mngs	kbys	Manga-S
knc	kau	Central Kanuri
kncw	knc	Central Kanuri written
knca	kncw	Central Kanuri written Arab script
kncs	knc	Central Kanuri spoken
dxgr	kncs	Dagara
njsk	kncs	Njesko
karb	kncs	Kabari
sgrt	kncs	Sugurti

lxre	kncs	Lare
ngzr	kncs	Ngazar
gvja	kncs	Guvja
kgma	kncs	Kagama
fdwa	kncs	Fadawa
mdug	kncs	Maiduguri
mxao	kncs	Mao
kwyy	kau	Kwayyamo
kwys	kwys	Kwayyamo spoken
mvar	kau	Mavar
mvars	mvar	Mavar spoken
kbl	kau	Kanembu
kblw	kbl	Kanembu written
kbll	kblw	Kanembu written Latin script
kbla	kblw	Kanembu written Arabic script
kbls	kbl	Kanembu spoken
kkwu	kbls	Karkawu
mndo	kbls	Mando
ngri	kbls	Nguri
hddd	kau	Haddad
hdds	hddd	Haddad spoken
txbu	scpz	Tubu cluster
tuq	txbu	Tedaga
tugw	tuq	Tedaga written
tuga	tdgw	Tedaga written Arab script
tugl	tdgw	Tedaga written Latin script
tugs	tuq	Tedaga spoken
gnda	tugs	Gunda
brwa	tugs	Brawia
chga	tugs	Chigaa
tmgr	tugs	Tomagra

پیوست ب

(اطلاعاتی)

عملیات مرجع ثبت (مرجع ثبت ISO 639-6) و کمیته مشورتی مرجع ثبت برای مجموعه استانداردهای ISO 639 (مرجع ثبت و کمیته مشترک مشورتی) در سازمان بین المللی استاندارد (ISO)

ب- ۱ دستورات

ب- ۱-۱ انطباق با استانداردهای ملی ۱۱۱۷۹

شناسانه‌های زبانی چهارحرفی به عنوان معرف‌هایی مطابق با استاندارد ملی ۱۱۱۷۹ (همه بخش‌ها) محسوب می‌شوند، داده‌های مربوط به این معرف‌ها و نام‌های مرجع زبان آنها باید منطبق با استاندارد مذکور باشد. معرف‌ها، شاخص‌ها (شناسانه‌ها) و داده‌های مربوط، در ثبت فراداده‌ها مطابق با استانداردهای ملی شماره‌های ۱۱۱۷۹-۶ و ۱۲۶۲۰ کنترل می‌شوند.

حتی اگر یک گونه زبانی توسط یک شناسانه زبانی چهارحرفی به عنوان گروه زبانی جدید تعریف شود، شناسانه‌های زبان چهار حرفی بدون تغییر باقی می‌ماند. شناسانه‌های اولیه در این قسمت برای هماهنگی و بررسی موارد گذشته باقی می‌مانند.

ب- ۱-۲ مرجع ثبت این استاندارد

مرجع ثبت این استاندارد، مسئول ثبت و نگهداری نام‌های زبان مرجع و شاخص‌های زبان چهارحرفی مطابق قوانین و مراحل مشخص شده در این پیوست می‌باشد.

مرجع ثبت برای این قسمت با اهداف زیر ایجاد شده است:

- ثبت گونه‌های زبانی مطابق با این قسمت .
- انطباق با استانداردهای ملی ۱۱۱۷۹ با توجه به مراحل ثبت.
- حفظ یک فرآیند که انسجام ثبت آن با این پیوست را تضمین کند.
- ایجاد و حفظ یک فرآیند که در هر شرایطی برای ثبت یک زبان یا کلان زبان به کمیته مشورتی مشترک مرتبط می‌باشد.

ب- ۱-۳ کمیته مشورتی مشترک در سازمان بین المللی استاندارد (ISO)

این کمیته مشترک، نظارت و کنترل بر مرجع ثبت این استاندارد را جهت اطمینان از اینکه عناصر شناسه زبان مطابق با این بخش صورت گرفته‌اند به عهده دارد.

هر گاه مرجع ثبت استاندارد در مورد یک تغییر، حذف یا اضافه کردن با این کمیته مشورت نماید، کمیته باید در عرض یک ماه پاسخ دهد.

این کمیته باید به هر گونه سوالی در ارتباط با ابهام در مورد رابطه بین مفهوم عناصر زبانی در بخش‌های مختلف پاسخ دهد.

ب-۱-۴ ارتباط بین کمیته مشترک مشورتی و مرجع ثبت این قسمت از استاندارد

تصمیمات مرجع ثبت به اضافه کردن عناصر شناسه زبان جدید یا تغییر در عناصر زبانی موجود محدود می‌باشد. اگر این بخش درخواستی برای طراحی یک زبان عمده یا کلان زبان دریافت کند این درخواست برای تبادل نظر به کمیته مشترک مشورتی ارجاع داده می‌شود که شکل مناسب ثبت را تعیین خواهد کرد. مرجع ثبت در مورد هرگونه حذف یا اضافه در شناسه‌های مشخص شده در استانداردهای ISO 639 می‌تواند با کمیته مشورتی مشترک، مشورت کند.

ب-۲ وظایف

ب-۲-۱ تقاضای ثبت عناصر زبانی جدید و تغییر عناصر زبانی موجود

این بخش، درخواست‌های ثبت عناصر زبانی جدید و یا تغییر آنها را دریافت کرده و اقدام می‌کند زمانی که درخواست کننده:

۱. جزییات اساسی شناسایی نظیر نام، آدرس پست الکترونیکی و نام شرکت را ارائه می‌دهد.
۲. دلایل مستند مناسب را برای حمایت از تغییر پیشنهادی فراهم می‌آورد.

زمانی که مدارک کامل شد کمیته با متخصصان مربوطه مشورت کرده و مطابق با قوانین ارائه شده در بخش ب-۱-۴ به یک تصمیم واحد می‌رسد که باید تقاضا دهنده در اسرع وقت (حداکثر کمتر از چهار هفته) از نتیجه مطلع گردد.

ب-۲-۲ نگهداری و حفظ اسناد

الف) حفظ اسناد دقیق اطلاعاتی مربوط به عناصر زبانی ثبت شده مطابق با مجموعه استانداردهای ISO 639

ب) حفظ هرگونه اطلاعات محرمانه

پ) به روز رسانی شناسانه‌های زبانی ثبت شده و شناسانه‌های زبانی چهارحرفی و توزیع آنها در میان سایر گروه‌ها به طور دقیق

ب-۲-۳ ذخیره شناسانه‌های زبان چهارحرفی

زمانی که یک درخواست برای یک شناسه جدید پذیرفته نمی‌شود ممکن است آن شناسه پیشنهادی برای استفاده متقاضی حفظ شود. سپس کمیته‌های مراجع ثبت قسمت‌های یک، دو و سه از استاندارد ISO 639، از این ذخیره سازی مطلع می‌گردند.

ب-۲-۴ ایجاد شناسانه‌های زبان چهارحرفی

ایجاد شناسانه‌های زبان چهارحرفی با توجه به قوانین مشخص شده در بخش‌های یک و دو صورت می‌گیرد.

ب-۲-۵ سایر وظایف عمومی

الف) کنترل همه‌ی مراحل ثبت مطابق با عرف تجاری مناسب

ب) بیان کاربردهای طراحی شده توسط دبیرخانه مرکزی

پ) رایه گزارشی شش ماهه به کمیته مشترک مشورتی در مورد همه تقاضاهای تغییر انجام شده .

ت) رایه گزارش اجمالی سالانه از فعالیت‌های انجام شده به دفتر مرکزی ISO

ث) تهیه مدارک لازم برای استفاده از قسمت‌های مختلف استاندارد ISO 639 در موارد لازم.

ب-۲-۶ وضعیت ثبت

این کمیته وضعیت ثبت را برای هر گونه زبانی مطابق با فهرست وضعیت ثبت در استاندارد ملی ۱۱۱۷۹-۶ رایه می‌دهد.

جدول ب ۱ - فهرست وضعیت ثبت در استاندارد ملی ۱۱۱۷۹-۶

موارد ثبت شده	معیار
وضعیت چرخه زندگی	
استاندارد برتر	مرجع ثبت تایید می‌کند که مورد اجرایی - برای استفاده در جامعه ای که از این فرا داده استفاده می‌کند ترجیح داده می‌شود.
استاندارد	مرجع ثبت تایید می‌کند که مورد اجرایی از کیفیت و سودمندی کافی برای استفاده در واحد ثبت برخوردار است.
واجد شرایط	مرجع ثبت تایید می‌کند که - فراداده‌های دستوری کامل هستند. - فراداده‌های دستوری مطابق با الزامات کیفیت هستند.
ثبت شده	مرجع ثبت تایید می‌کند که -تمام ویژگی‌های الزامی فراداده کامل شده‌اند.
داوطلب	موردی که برای پیشرفت سطوح بایگانی ثبت پیشنهاد می‌شود..
ناقص	ارائه دهنده تمایل دارد تا جامعه‌ای که از این بایگانی ثبت استفاده می‌کنند را از وجود این مورد آگاه سازد.
کنار گذاشته شده	مرجع ثبت مشخص کرده است که این مورد دیگر برای استفاده در جامعه‌ای که از این نام استفاده می‌کند توصیه نمی‌شود و نباید مورد استفاده قرار گیرد و اکنون مورد بهتری ترجیح داده می‌شود.
جایگزین	مرجع ثبت مورد اجرا را برای استفاده در جامعه توصیه نمی‌کند اما مورد جانشین برای کاربران در نظر گرفته شده است.

وضعیت مستندسازی	
تاریخی	هدف اطلاع رسانی در مورد وجود موارد ثبت شده ای است که در گذشته استفاده می شد.
کاربردی	هدف اطلاع رسانی در خصوص مواردی است که در حیطه محلی به کار می رود ولی عملاً ثبت نشده است.